

Nr 370.

Av herr **Olsson** i Rösta **m. fl.** i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 204, angående minimipris på brödsäd m. m.

I Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 204 angående minimipris på brödsäd m. m. föreslås bland annat ett minimipris om minst 33 kr. pr 100 kg. fullt marknadsgill vara av korn, samt för vara av bästa kvalitet 2 kronor högre eller således minst 35 kronor, samt att priset för matpotatis icke må understiga 10: 50 kr. för 100 kg.

Såsom stöd för de föreslagna minimiprisen åberopas produktionskommittens utlåtande, vari bland annat framhålles, att det framförallt är av vikt, att odlingen av brödsäd, korn och potatis etc. utvidgas ej minst på bekostnad av vallarne, och att det säkraste medlet att framkalla denna ökning skulle erbjuda sig i att staten garanterade tillfredsställande minimipriser. En utvidgning av den med vete och råg besådda arealen kan dock ej göras förr än till instundande höst, och den skördeökning som därav kan förväntas kan först på hösten 1919 komma konsumenterna till godo. Kommittén framhåller därför, att kornodlingen bör utvidgas men säger, att flera samverkande orsaker hava medfört, att fara synes föreligga för att kornodlingen kommer att inskränkas, och anser för sin del, att en omfattande odling av korn förutsätter, att staten på förhand förbinder sig att betala dettas värde med ett jämförelsevis högt minimipris, till vilket höga pris den anser sig hava kommit i och med det föreslagna. Kommittén förutskickar emellertid, att det material, som kan komma till användning i utredningen, måste betraktas som mycket bristfälligt, i det att för hela Norrland saknas varje användbart material. Alla beräkningar, även vad Norrland beträffar, äro sålunda byggda på förhållandena i södra och mellersta delarne av landet, vilka i detta fall ej torde vara jämförliga. Den mänskliga arbetskraften är exempelvis beräknad efter årskostnader för statdrängar,

vilket torde vara en jämförelsevis billig arbetskraft mot den som står att få i Norrland, där statare i regel ej finnas. Lägges härtill det extensivare jordbruket i Norrland jämfört med sydligare delar av landet, den kortare tid som där får användas för såväl sådd som skörd, de dyrare frakterna för exempelvis gödningsämnen, då sådana äro att få, det norrländska kornets lägre avkastning per har, vilken som medeltal ej håller den av produktionskommittén beräknade, synes med all tydlighet framgå, att de föreslagna minimiprisen å korn och potatis vad Norrland beträffar ej äro tillräckliga för att verka stimulerande till ökad produktion.

Riktigheten av vad här är framhållet är även erkänt av kommittén, som i sin utredning nämnt, »att produktionskostnaden för kornet kan antagas vara något högre i Norrland än i mellan-Sverige».

Lantbruksstyrelsen framhåller även i sitt utlåtande, att särskilt i ett land som vårt med dess olikartade jordbruksförhållanden är det en synnerligen vansklighetsfull uppgift att genom beräkningar av här ifrågasvarande slag komma till ett resultat, som skall kunna anses vara för hela landet riktigt avvägt. Enär det vid kalkylernas uppställande använda siffermaterialet till övervägande del hämtats från landets sydligare delar, torde kunna ifrågasättas, huruvida beräkningarnes resultat utan vidare kan läggas till grund för beräkning av produktionskostnaderna även inom nordligare delar av landet, då väl i allmänhet på grund av flera samverkande omständigheter omkostnaderna där äro särskilt höga.

Med hänsyn speciellt till potatisen yttrar lantbruksstyrelsen, att ett pris avsevärt överstigande produktionskostnaden synes väl motiverat av omständigheterna. Med hänsyn till såväl de för norra delarne av landet säregna odlingsförhållandena som vikten av att uppmuntra potatisodlingen även inom dessa områden, bör tagas under omprövning, huruvida det ej vore lämpligt redan nu så avväga inköpspriset, att detta vore högre i ovannämnda delar av landet än i övriga.

Då det föreslagna minimipriset å potatis ej är högre än det på flera platser under normala tider varit förhållandet och till och med på vissa orter lägre, så synes det att för ernående av ökad produktion ett högre minimipris borde fastställas för de fyra nordligaste länen.

Tillika bör framhållas, att vid fastställandet av maximipriser särskild hänsyn jämväl bör tagas till de norrländska länens förhållanden.

På grund av vad sålunda framhållits tillåta vi oss föreslå,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i kungl. propositionen nr 204,

dels att minimipriset inom Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län vid inköp för statens räkning från odlare inom landet sättes till 38 kr. pr 100 kg. för fullt marknadsgill vara, med förbindelse för staten att verkställa uppköpen med tillämpande av en prisskala, som för vara av bästa kvalitéer giver ett pris av 2 kronor högre eller således minst 40 kronor;

dels att vid inköp före den första juni 1919 för statens räkning av under år 1918 skördad matpotatis priset icke må understiga 15 kronor.

Stockholm den 10 april 1918.

N. O. Olsson
i Rösta.

Emil Molin.

Ing:t Bergman.

Ad. Wiklund.

C. J. Öberg.

P. Lidström.

Carl Lindmark.

P. A. Bergström.

Robert Karlsson.
